

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΙΤΛΟ: «ΝΟΜΙΚΗ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ»

Καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν υποψηφιότητα για συμμετοχή στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και με τίτλο «ΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ», για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24, για τις ακόλουθες ειδικεύσεις:

- A. Ειδίκευση «Δίκαιο και Πολιτικές της Ε.Ε.»
- B. Ειδίκευση «Διοικητική Επιστήμη και Δημόσιο Μάνατζμεντ».

Η ειδίκευση «Δίκαιο, Τεχνολογία και Οικονομία» προβλέπεται να ξεκινήσει το εαρινό εξάμηνο 2024 και θα ακολουθήσει νεότερη ανακοίνωση σχετικά.

Οι ενδιαφερόμενοι που επιθυμούν να υποβάλουν υποψηφιότητα καλούνται από τη Δευτέρα 28/08/2023 έως και τη Δευτέρα 18/09/2023 να αποστείλουν ταχυδρομικά (συστημένη επιστολή με σφραγίδα ταχυδρομείου έως και 18/09/2023) ή αντιστοίχως μέσω υπηρεσιών ταχυ-μεταφοράς (courier), τα κατωτέρω δικαιολογητικά σε φάκελο με λάστιχο, στο εξώφυλλο του οποίου να αναγράφεται ευκρινώς το όνομα, το τηλέφωνο και η ηλεκτρονική διεύθυνση του υποψηφίου στη διεύθυνση: Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης, Π.Μ.Σ. Νομική και Διοικητική Επιστήμη, Λεωφ. Συγγρού 136 – Τ.Κ. 17671 Καλλιθέα,

1. Έντυπη αίτηση που υπάρχει στα έντυπα στην ιστοσελίδα του Τμήματος.
2. Πλήρες Βιογραφικό Σημείωμα.
3. Αντίγραφο Πτυχίου ελληνικού ΑΕΙ ή ισοτίμου της αλλοδαπής αναγνωρισμένου από το ΔΙΚΑΤΣΑ ή το ΔΟΑΤΑΠ.
4. Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας.
5. Φωτοτυπία αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου.
6. Πιστοποιητικό ξένων γλωσσών (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά ή ιταλικά) επιπέδου B2 ή Γ1 (το πιστοποιητικό επιπέδου Γ1 απαιτείται για τις ειδικεύσεις «Δίκαιο και Πολιτικές της Ε.Ε.» και «Διοικητική Επιστήμη και Δημόσιο Μάνατζμεντ»).
7. Δύο (2) συστατικές επιστολές από καθηγητές ή μία από καθηγητή και μία από εργοδότη που γνωρίζουν τον υποψήφιο. Οι υποψήφιοι που προέρχονται από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου Πανεπιστημίου δεν υποβάλλουν συστατικές επιστολές.
8. Μία (1) φωτογραφία ταυτότητας.
9. Υπεύθυνη δήλωση ότι: α) δεν παρακολουθούν άλλο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, β) τα προσκομιζόμενα φωτοαντίγραφα δικαιολογητικών είναι ακριβή αντίγραφα από τα πρωτότυπα που υπάρχουν στην κατοχή του/της υποψηφίου/ας και γ) όταν ζητηθούν τα πρωτότυπα δικαιολογητικά θα προσκομισθούν εντός προθεσμίας 3 ημερών από τον/την υποψήφιο/α (επί ποινή αποκλεισμού σε αντίθετη περίπτωση). Υποψηφιότητα μπορούν να υποβάλουν και οι επί πτυχίω φοιτητές, επισυνάπτοντας στην αίτηση την αναλυτική βαθμολογία επτά (7) εξαμήνων σπουδών, με τη δέσμευση

ότι τυχόν εγγραφή τους στον πίνακα επιτυχόντων ισχύει υπό την αίρεση ότι θα προσκομίσουν μέχρι την πρώτη ημέρα της προθεσμίας εγγραφών στο Π.Μ.Σ. το πτυχίο τους ή βεβαίωση περί επιτυχούς περατώσεως των σπουδών τους, διαφορετικά η υποψηφιότητά τους ακυρώνεται.

Ο αριθμός των εισακτέων για κάθε Ειδίκευση ορίζεται σε 20 (είκοσι), πλέον εκείνων (εάν υπάρχουν) που έχουν λάβει υποτροφία σε γνωστικό αντικείμενο παρόμοιο του μεταπτυχιακού προγράμματος από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ). Οι σπουδές για την απόκτηση του τίτλου ολοκληρώνονται σε τρία εξάμηνα. Το τρίτο εξάμηνο είναι αφιερωμένο αποκλειστικά στην εκπόνηση διπλωματικής εργασίας, η οποία πρέπει να κατατεθεί έως την 15η Νοεμβρίου 2024 και να υποστηριχθεί το αργότερο έως την 15η Δεκεμβρίου 2024.

Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων και οι ειδικότερες προϋποθέσεις επιλογής για κάθε ειδίκευση ορίζονται ως εξής:

A. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: «ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ Ε.Ε.»

Στην ειδίκευση αυτή γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων του Παντείου Πανεπιστημίου ή άλλων Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων από το ΔΟΑΤΑΠ πανεπιστημιακών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, με την προϋπόθεση να έχουν διδαχθεί το κάθε εξεταζόμενο μάθημα (Συνταγματικό, Διοικητικό και Ευρωπαϊκό Δίκαιο) τουλάχιστον από ένα εξάμηνο. Βαθμός πτυχίου α΄ κύκλου σπουδών τουλάχιστον 6,5 (Λίαν Καλώς).

Μετά τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων διεξάγεται:
(α) Εξέταση (γραπτή ή προφορική ανάλογα με τον αριθμό των υποψηφίων, διαθεσιμότητα αιθουσών κλπ.,) στα μαθήματα Ευρωπαϊκό Δίκαιο, Διοικητικό Δίκαιο και Συνταγματικό Δίκαιο.

(β) Στην περίπτωση που η εξέταση πραγματοποιηθεί γραπτά, μετά την επιτυχή έκβαση για κάθε μάθημα της γραπτής δοκιμασίας και τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων, θα ακολουθήσει προφορική εξέταση εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο από ενδεχόμενες ισοψηφίες.

Οι ημερομηνίες διενέργειας των γραπτών εξετάσεων αναρτώνται στις «Ανακοινώσεις Γραμματείας» της ιστοσελίδας του Τμήματος: <http://pubadmin.panteion.gr>.

Στην περίπτωση κατά την οποία κριθούν απαραίτητες οι αλλαγές στον τρόπο των εξετάσεων (γραπτή δοκιμασία) λόγω της τρέχουσας υγειονομικής κατάστασης, θα υπάρξει σχετική ανακοίνωση, η οποία θα αναρτηθεί και αυτή σύμφωνα με τα ανωτέρω.

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ

I. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

1. Ιστορική εξέλιξη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης
2. Η πολιτειακή αρχιτεκτονική της ΕΕ
3. Η Ένωση, τα κράτη-μέλη και η διεθνής κοινότητα
4. Τα όργανα της ΕΕ
5. Η ενωσιακή έννομη τάξη
6. Το σύστημα της δικαστικής προστασίας

Προτεινόμενες πηγές και βιβλιογραφία:

Το υλικό που έχει αναρτηθεί στις επίσημες ιστοσελίδες των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

A. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

https://europa.eu/european-union/law_el

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΠΗΓΕΣ

https://europa.eu/european-union/law/decision-making/procedures_el

https://europa.eu/european-union/law/treaties_el

https://europa.eu/european-union/law/legal-acts_el

https://europa.eu/european-union/law/application_el

B. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ

ΓΕΝΙΚΑ

https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies_el

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΠΗΓΕΣ

https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-parliament_el

https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-council_el

https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/council-eu_el

https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-commission_el

https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/court-justice_el

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ (κατά χρονολογία έκδοσης)

– Σαχπεκίδου Ε., Ευρωπαϊκό Δίκαιο, εκδ. Σάκκουλα 2021

– Χριστιανός Β./Παπαδοπούλου Ρ.-Ε./Περάκης Μ., Εισαγωγή στο Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη 2021

– Σκουρή Β./Αδαμαντίδου Ε./Αθανασιάδου Ν...., Συνθήκη της Λισσαβώνας, εκδ. Σάκκουλα 2020

– Πλιάκος Αστ., Ευρωπαϊκό Δίκαιο, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη 2018

– Παπαγιάννης Δ., Ευρωπαϊκό Δίκαιο, 5η έκδοση, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη 2016

II. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

1. Μορφές της Διοικήσεως
2. Πηγές του Διοικητικού Δικαίου
3. Γενικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου
4. Θεμελιώδεις έννοιες του Διοικητικού Δικαίου
5. Έννοια της Διοικητικής Πράξεως και κατηγορίες ατομικών διοικητικών πράξεων
6. Τυπικές προϋποθέσεις εκδόσεως διοικητικών πράξεων, ουσιαστικές προϋποθέσεις
7. Διοικητική Σύμβαση
8. Αστική ευθύνη του κράτους
9. Συστήματα διοικητικής οργάνωσης
10. Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, όργανα της Τοπικής Αυτοδιοικήσεως

11. Τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις ασκήσεως αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του ΣτΕ

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

- Σπηλιωτόπουλος Επ., Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, τ. Ι, 2017 και τ. ΙΙ 2022.
- Δαγτόγλου Πρ., Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. Σάκκουλα, 2015 και Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο, εκδ. Σάκκουλα, 2014.
- Κόρσου Δ., Διοικητικό Δίκαιο, Γενικό Μέρος και Εισηγήσεις Διοικητικού Δικονομικού Δικαίου, εκδ. Σάκκουλα, 2013.
- Πρεβεδούρου Ευ. (ιστοσελίδα με σημειώσεις για τις ανεξάρτητες αρχές και άλλα θέματα Δημοσίου Δικαίου)
<https://www.prevedourou.gr/category/%cf%83%ce%b7%ce%bc%ce%b5%ce%b9%cf%8e%cf%83%ce%b5%ce%b9%cf%82-%ce%b3%ce%b5%ce%bd%ce%b9%ce%ba%ce%bf%cf%8d-%ce%b4%ce%b9%ce%bf%ce%b9%ce%ba%ce%b7%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%bf%cf%8d-%ce%b4%ce%b9%ce%ba%ce%b1/>

III. ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

1. Η έννοια και τα στοιχεία του κράτους
2. Συγκέντρωση, αποσυγκέντρωση και αποκέντρωση της κρατικής εξουσίας
3. Οι πηγές του ελληνικού Συνταγματικού Δικαίου
4. Οι βάσεις του ελληνικού πολιτεύματος
5. Τα όργανα του Κράτους(Έννοια, διάκριση και νομική φύση)
6. Οι αρμοδιότητες της Βουλής
7. Τα κωλύματα εκλογιμότητας και τα ασυμβίβαστα βουλευτών
8. Οι συνταγματικές εκλογικές αρχές και τα εκλογικά συστήματα
9. Η σχέση του Ευρωπαϊκού και του Διεθνούς Δικαίου με το ελληνικό Συνταγματικό Δίκαιο
10. Οι αρμοδιότητες του Προέδρου της Δημοκρατίας
11. Ο διορισμός της κυβέρνησης και η απαλλαγή της από τα καθήκοντά της
12. Έννοια, διακρίσεις και κατοχύρωση των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στο Σύνταγμα
13. Το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο (Οργάνωση και αρμοδιότητες)
14. Οι συνταγματικά κατοχυρωμένες Ανεξάρτητες Αρχές

Προτεινόμενες πηγές και βιβλιογραφία:

Το κείμενο του Συντάγματος μετά την αναθεώρηση του 2019 στο διαδικτυακό τόπο της Βουλής:

<https://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/To-Politevma/Syntagma/>

Το κείμενο του Κανονισμού της Βουλής στο διαδικτυακό τόπο της Βουλής:

<https://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/Kanonismos-tis-Voulis/>

Για το ΑΕΔ βλ. τον ΚΑΕΔ σε

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Μαυριάς Κ., Συνταγματικό Δίκαιο, εκδ. Π.Ν. Σάκκουλας, 2022
- Παντελής Αντ., Εγχειρίδιο Συνταγματικού Δικαίου, εκδ. Λιβάνη, 2020
- Σπυρόπουλος Φ., Συνταγματικό Δίκαιο εκδ. Σάκκουλα, 2020
- Ράϊκος Αθ., Γενική Πολιτειολογία και Συνταγματικό Δίκαιο, (τόμοι I, II, III) εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, 2018
- Μαυρομούστακου Η., Σύγχρονες Μορφές Διοίκησης. Μία Συγκριτική & Ευρωπαϊκή Προσέγγιση των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2013

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα ανωτέρω προτεινόμενα συγγράμματα είναι ενδεικτικά και οι υποψήφιοι μπορούν να αναζητήσουν σε οποιαδήποτε άλλο σύγγραμμα ή άλλες πηγές τη σχετική εξεταστέα ύλη.

B. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: «ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ»

Δεκτοί γίνονται:

α. πτυχιούχοι των Τμημάτων του Παντείου Πανεπιστημίου

β. πτυχιούχοι Τμημάτων Πανεπιστημίων ή Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων από το ΔΟΑΤΑΠ Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, με την προϋπόθεση να έχουν διδαχθεί τουλάχιστον μαθήματα σχετικά με τη Δημόσια Διοίκηση, το Δημόσιο Μάνατζμεντ και τη Διοικητική Επιστήμη, που να προκύπτει από την αναλυτική βαθμολογία του πτυχίου τους.

γ. απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

Βαθμός πτυχίου α΄ κύκλου σπουδών τουλάχιστον 6,5 (Λίαν Καλώς).

Πολύ καλή γνώση (επίπεδο Γ1) της αγγλικής, ή γαλλικής, ή γερμανικής, ή ιταλικής γλώσσας (όπως αποδεικνύεται από τα έγγραφα και τα πιστοποιητικά του θεσμικού πλαισίου του ΑΣΕΠ).

Η εισαγωγή στο ΠΜΣ επιτυγχάνεται ως εξής: Εάν οι υποψήφιοι πληρούν τις ανωτέρω προαναφερθείσες τυπικές προϋποθέσεις, καλούνται σε γραπτή εξέταση βασισμένη στη μέθοδο των πολλαπλών επιλογών (multiple choice) και σε σύντομη περιφραστική απάντηση συγκεκριμένων ερωτήσεων. Στην περίπτωση κατά την οποία η βαθμολογία τους είναι άνω του 50% περνούν στο επόμενο στάδιο της εξέτασης που είναι η συνέντευξη.

Εάν ο βαθμός που θα λάβουν από τη γραπτή εξέταση είναι κάτω από 50%, αποκλείονται από τη συνέντευξη αλλά και από τη διαδικασία εισαγωγής στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα.

Ο τελικός βαθμός εισαγωγής προκύπτει ως εξής:

Βαθμός γραπτών εξετάσεων x 60%

Βαθμός πτυχίου x 25%

Προφορική συνέντευξη x 15%

Η προτεινόμενη βιβλιογραφία γνωστοποιείται κατωτέρω. Οι ημερομηνίες διενέργειας των δοκιμασιών και κάθε σχετική ανακοίνωση θα αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης ([Ανακοινώσεις Μεταπτυχιακού - Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης \(pantheon.gr\)](http://pantheon.gr)). Στην περίπτωση κατά την οποία κριθούν απαραίτητες οι αλλαγές στον τρόπο των εξετάσεων (γραπτή δοκιμασία), θα υπάρξει σχετική ανακοίνωση, η οποία θα αναρτηθεί και αυτή σύμφωνα με τα ανωτέρω.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Τα αναφερόμενα κατωτέρω εγχειρίδια (κατ' αλφαβητική σειρά του επωνύμου του συγγραφέα) είναι ενδεικτικά και η ύλη των εξετάσεων μπορεί να αναζητηθεί σε οποιοδήποτε άλλο βιβλίο του ίδιου γνωστικού αντικειμένου.

-Βενετσανοπούλου Μ. (2014), Κακοδιοίκηση και διαφθορά στη Δημόσια Διοίκηση. Ελεγκτικοί Μηχανισμοί, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη: σελ. 13-168.

-Μητρόπουλος Α. (2018), Εργασιακές Σχέσεις και Κοινωνική Ασφάλιση στη σύγχρονη Ελλάδα, β' έκδοση, εκδ. Λιβάνη, Αθήνα: Κεφάλαιο Β' (σελ. 389-563).

-Κέφης Β. (2014), Διοίκηση Ολικής Ποιότητας, 2η εκδ., εκδ. Κριτική, Αθήνα.

-Κοντιάδης Ξ./Αιμιλιανίδης Αχ./Ανθόπουλος Χ. (επιμ.) (2019), Η δημόσια διοίκηση μετά την κρίση, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη: σελ. 15-23, 187-235.

-Κοντιάδης Ξ. (2009), Ελλειμματική δημοκρατία, εκδ. Σιδέρη, Αθήνα: Κεφάλαια 1 (Κομματοκρατία και πολιτική διαφθορά-σελ 45-58) και 8 (Είναι μια άλλη δημόσια διοίκηση εφικτή-σελ. 235-258).

-Κτιστάκη Στ. (2020), Εισαγωγή στη Δημόσια Διοίκηση, Δεύτερη Επικαιροποιημένη Έκδοση, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

-Μπαμπαλιούτας Λ. (2021), Το σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, Τόμος Β', 3η έκδοση, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Εισαγωγή, Κεφάλαια 2°, 4°, 6°, 11° (σελ. 345-402) και 13° (σελ. 415-504).

Αθήνα, 31-5-2023

Η Διευθύντρια της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ
Καθηγήτρια Πολυξένη Παπαδάκη

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ
ΠΟΥ ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΟΥΝ ΤΗΝ ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ ΓΝΩΣΗ
ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ, ΓΑΛΛΙΚΗΣ, ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ Α.Σ.Ε.Π.**

Α) ΑΓΓΛΙΚΑ

Η γνώση της Αγγλικής γλώσσας (πολύ καλή Γ1/C1 και καλή B2) αποδεικνύεται με βάση το άρθρο 1 π.δ. 146/2007 «Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 50/2001 Καθορισμός προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημόσιου τομέα όπως αυτό ισχύει» (Α' 185), σε συνδυασμό με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1 π.δ. 116/2006 «Τροποποίηση του άρθρου 28 του π.δ. 50/2001.....» (Α' 115), ως εξής:

α) Με Κρατικό Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αντίστοιχου επιπέδου του ν. 2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003.

ή

β) με πιστοποιητικά αντίστοιχου επιπέδου των πανεπιστημίων CAMBRIDGE ή MICHIGAN

ή

γ) με πιστοποιητικά αντίστοιχου επιπέδου άλλων φορέων (πανεπιστημίων ή μη) ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή, εφόσον είναι πιστοποιημένοι ή αναγνωρισμένοι από την αρμόδια αρχή της οικείας χώρας για να διενεργούν εξετάσεις και να χορηγούν πιστοποιητικά γνώσης της αγγλικής γλώσσας στο αντίστοιχο επίπεδο. Εάν δεν υπάρχει φορέας πιστοποίησης ή αναγνώρισης στην οικεία χώρα, απαιτείται βεβαίωση του αρμόδιου Υπουργείου ή της Πρεσβείας της χώρας στην Ελλάδα ότι τα πιστοποιητικά που χορηγούνται από τους παραπάνω φορείς σε τρίτους, οι οποίοι δεν έχουν ως μητρική γλώσσα την Αγγλική, είναι αποδεκτά σε δημόσιες υπηρεσίες της αυτής χώρας ως έγκυρα αποδεικτικά γνώσης της Αγγλικής γλώσσας στο αντίστοιχο επίπεδο. Ως οικεία χώρα νοείται η χώρα στην οποία η μητρική ή επίσημη γλώσσα είναι η Αγγλική Βάσει των ανωτέρω καθώς και των μέχρι σήμερα προσκομισθέντων στο Α.Σ.Ε.Π., από τους οικείους φορείς, βεβαιωτικών εγγράφων γίνονται δεκτά, πέραν του Κρατικού Πιστοποιητικού γλωσσομάθειας, τα εξής πιστοποιητικά:

(α) Πολύ καλή γνώση (Γ1/C1):

- CERTIFICATE IN ADVANCED ENGLISH του Πανεπιστημίου CAMBRIDGE ή του CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH ή CERTIFICATE IN ADVANCED ENGLISH του CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH overall score 180-199
- CERTIFICATE OF PROFICIENCY IN ENGLISH του CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH overall score 180-199
- FIRST CERTIFICATE IN ENGLISH του CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH overall score 180-190
- BULATS English Language Test, βαθμολογία 75-89, του Πανεπιστημίου CAMBRIDGE ή του CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH (Για πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί έως και 19.11.2019)

- INTERNATIONAL ENGLISH LANGUAGE TESTING SYSTEM (IELTS) από το University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES) ή το CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH – The British Council – IDP Education Australia IELTS Australia με βαθμολογία από 7 έως 8.
- BUSINESS ENGLISH CERTIFICATE – HIGHER (BEC HIGHER) από το University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES) ή το CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH ή BUSINESS ENGLISH CERTIFICATE HIGHER του CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH overall score 180-199
- BUSINESS ENGLISH CERTIFICATE VANTAGE του CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH overall score 180-190
- LONDON TESTS OF ENGLISH LEVEL 4 -ADVANCED COMMUNICATION- του EDEXCEL ή PEARSON TEST OF ENGLISH GENERAL LEVEL 4 - ADVANCED COMMUNICATION- του EDEXCEL ή EDEXCEL LEVEL 2 CERTIFICATE IN ESOL INTERNATIONAL (CEF C1)
- CERTIFICATE IN INTEGRATED SKILLS IN ENGLISH ISE III του TRINITY COLLEGE LONDON.
- CITY & GUILDS LEVEL 2 CERTIFICATE IN ESOL INTERNATIONAL (reading, writing and listening) – EXPERT- και CITY & GUILDS LEVEL 2 CERTIFICATE IN ESOL INTERNATIONAL (Spoken) – EXPERT- (Συνυποβάλλονται αθροιστικά για την απόδειξη της πολύ καλής γνώσης) ή CITY & GUILDS CERTIFICATE IN INTERNATIONAL ESOL -EXPERT- και CITY & GUILDS CERTIFICATE IN INTERNATIONAL SPOKEN ESOL – EXPERT – (Συνυποβάλλονται αθροιστικά για την απόδειξη της πολύ καλής γνώσης).
- ADVANCED LEVEL CERTIFICATE IN ENGLISH (ALCE) του HELLENIC AMERICAN UNIVERSITY (Manchester, NH-USA) και της ΕΛΛΗΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ.
- TEST OF ENGLISH FOR INTERNATIONAL COMMUNICATION (TOEIC), βαθμολογία από 785 έως 900 του EDUCATIONAL TESTING SERVICE/CHAUNCEY, USA.
- EDI Level 2 Certificate in ESOL International JETSET Level 6 (CEF C1) ή PEARSON EDI Level 2 Certificate in ESOL International (CEF C1) ή PEARSON LCCI LEVEL 2 CERTIFICATE IN ESOL INTERNATIONAL (CEFR C1)
- PEARSON LCCI EFB LEVEL 4 (Ενότητες: Reading, Writing, Listening, Speaking, σε περίπτωση που η μία εκ των ενοτήτων είναι με βαθμό “Pass”).
- PEARSON LCCI EFB LEVEL 3 (Ενότητες: Reading, Writing, Listening, Speaking, με βαθμό «Distinction” ή “Credit”).
- OCNW Certificate in ESOL International at Level 2 (Common European Framework equivalent level C1) (μέχρι 31.8.2009)
- Ascentis Level 2 Certificate in ESOL International (CEF C1)
- ESB Level 2 Certificate in ESOL International All Modes (Council of Europe Level C1).
- Test of Interactive English, C1 + Level (ACELS)
- Test of Interactive English, C1 Level (ACELS) ή Test of Interactive English, C1 Level (Gatehouse Awards).
- NOCN Level 2 Certificate in ESOL International (C1).
- AIM Awards Level 2 Certificate in ESOL International (C1) (Ενότητες: Listening, Reading, Writing, Speaking).
- MICHIGAN ENGLISH LANGUAGE ASSESSMENT BATTERY (MELAB) βαθμολογία από 91 έως 99 του CAMBRIDGE MICHIGAN

LANGUAGE ASSESSMENTS (CaMLA) ή του MICHIGAN LANGUAGE ASSESSMENT. MET – MICHIGAN ENGLISH TEST (Ενότητες: Listening, Reading, Speaking) βαθμολογία από 190 έως 240 του Michigan Language Assessment ή CAMBRIDGE MICHIGAN LANGUAGE ASSESSMENTS- CaMLA ή MET- MICHIGAN ENGLISH TEST (Ενότητες: Listening, Reading ή Listening, Reading, Speaking, Writing) βαθμολογία από 64 έως 80 του Michigan Language Assessment

- LRN Level 2 Certificate in ESOL International (CEF C1)
- GA Level 2 Certificate in ESOL International -(CEFR: C1) ή GA Level 2 Certificate in ESOL International (Classic C1)
- C1 – LanguageCert Level 2 Certificate in ESOL International (Listening, Reading, Writing) (Expert C1) και C1 – LanguageCert Level 2 Certificate in ESOL International (Speaking) (Expert C1) (Συνυποβάλλονται αθροιστικά για την απόδειξη της πολύ καλής γνώσης).
- Open College Network West Midlands Level 2 Certificate in ESOL International (CEFR C1) ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ 801 Τεύχος Α.Σ.Ε.Π. 26/11.05.2021
- NYLC -NEW YORK LANGUAGE CENTER CERTIFICATE Level C1
- LanguageCert Test of English (LTE) – LanguageCert Level 2 Certificate in ESOL International (Listening, Reading) (LanguageCert Test of English C1)
- (γ) Καλή γνώση (B2):• FIRST CERTIFICATE IN ENGLISH του Πανεπιστημίου CAMBRIDGE ή του CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH ή FIRST CERTIFICATE IN ENGLISH του CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH overall score 160-179. • CERTIFICATE IN ADVANCED ENGLISH του CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH overall score 160-179 • BULATS English Language Test, βαθμολογία 60-74, του Πανεπιστημίου CAMBRIDGE ή του CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH (Για πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί έως και 19.11.2019)
- INTERNATIONAL ENGLISH LANGUAGE TESTING SYSTEM (IELTS) από το University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES) ή το CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH – The British Council – IDP Education Australia IELTS Australia με βαθμολογία από 5,5 έως 6,5.
- BUSINESS ENGLISH CERTIFICATE – VANTAGE (BEC VANTAGE) από το University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES) ή το CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH ή BUSINESS ENGLISH CERTIFICATE VANTAGE του CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH overall score 160-179
- BUSINESS ENGLISH CERTIFICATE PRELIMINARY του CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH overall score 160-170
- PRELIMINARY ENGLISH TEST του CAMBRIDGE ASSESSMENT ENGLISH overall score 160-170
- (ECCE)- CERTIFICATE OF COMPETENCY IN ENGLISH του Πανεπιστημίου MICHIGAN (ENGLISH LANGUAGE INSTITUTE ή Cambridge Michigan Language Assessments – CaMLA ή Michigan Language Assessment.)
- LONDON TESTS OF ENGLISH LEVEL 3 – UPPER INTERMEDIATE COMMUNICATION- του EDEXCEL ή PEARSON TEST OF ENGLISH GENERAL LEVEL 3 UPPER- INTERMEDIATE COMMUNICATION- του EDEXCEL ή EDEXCEL LEVEL I CERTIFICATE IN ESOL INTERNATIONAL (CEF B2)

- CERTIFICATE IN INTEGRATED SKILLS IN ENGLISH ISE II του TRINITY COLLEGE LONDON.
- CITY & GUILDS LEVEL 1 CERTIFICATE IN ESOL INTERNATIONAL (reading, writing and listening) -COMMUNICATOR- και CITY & GUILDS LEVEL 1 CERTIFICATE IN ESOL INTERNATIONAL (Spoken) -COMMUNICATOR- (Συνυποβάλλονται αθροιστικά για την απόδειξη της καλής γνώσης) ή CITY & GUILDS CERTIFICATE IN INTERNATIONAL ESOL – COMMUNICATOR – και CITY & GUILDS CERTIFICATE IN INTERNATIONAL SPOKEN ESOL – COMMUNICATOR – (Συνυποβάλλονται αθροιστικά για την απόδειξη της καλής γνώσης).
- Assessment Board for Language Examinations: Level B2 (ABLE B2) του Hellenic American University (Nashua, New Hampshire, USA)
- TEST OF ENGLISH FOR INTERNATIONAL COMMUNICATION (TOEIC) βαθμολογία από 505 έως 780 του EDUCATIONAL TESTING SERVICE/CHAUNCEY, USA.
- EDI Level 1 Certificate in ESOL International JETSET Level 5 (CEF B2) ή PEARSON EDI Level 1 Certificate in ESOL International (CEF B2) ή PEARSON LCCI LEVEL 1 CERTIFICATE IN ESOL INTERNATIONAL (CEFR B2)
- PEARSON LCCI EFB LEVEL 3 (Ενότητες: Reading, Writing, Listening, Speaking, σε περίπτωση που η μία εκ των ενοτήτων είναι με βαθμό “Pass”).
- PEARSON LCCI EFB LEVEL 2 (Ενότητες: Reading, Writing, Listening, Speaking, με βαθμό «Distinction” ή “Credit.
- OCNW Certificate in ESOL International at Level 1 (Common European Framework equivalent level B2) (μέχρι 31.8.2009)
- Ascentis Level 1 Certificate in ESOL International (CEF B2)
- ESB Level 1 Certificate in ESOL International All Modes (Council of Europe Level B2).
- Michigan State University – Certificate of English Language Competency (MSU – CELC): CEF B2.
- Test of Interactive English, B2 + Level (ACELS)
- Test of Interactive English, B2 Level (ACELS) ή Test of Interactive English, B2 Level (Gatehouse Awards).
- NOCN Level 1 Certificate in ESOL International (B2).
- AIM Awards Level 1 Certificate in ESOL International (B2) (Ενότητες: Listening, Reading, Writing, Speaking).
- MICHIGAN ENGLISH LANGUAGE ASSESSMENT BATTERY (MELAB) βαθμολογία από 80 έως 90 του CAMBRIDGE MICHIGAN LANGUAGE ASSESSMENTS ή του MICHIGAN LANGUAGE ASSESSMENT MET – MICHIGAN ENGLISH TEST (Ενότητες: Listening, Reading, Speaking) βαθμολογία από 157 έως 189 του Michigan Language Assessment ή CAMBRIDGE MICHIGAN LANGUAGE ASSESSMENTS- CaMLA ή MET – MICHIGAN ENGLISH TEST (Ενότητες: Listening, Reading ή Listening, Reading, Speaking, Writing) βαθμολογία από 53 έως 63 του Michigan Language Assessment
- LRN Level 1 Certificate in ESOL International (CEF B2)
- GA Level 1 Certificate in ESOL International -(CEFR: B2) ή GA Level 1 Certificate in ESOL International (Classic B2)
- B2 -LanguageCert Level 1 Certificate in ESOL International (Listening, Reading, Writing) (Communicator B2)

και B2 – LanguageCert Level 1 Certificate in ESOL International (Speaking) (Communicator B2) (Συνυποβάλλονται αθροιστικά για την απόδειξη της καλής γνώσης).

- Open College Network West Midlands Level 1 Certificate in ESOL International (CEFR B2)

- NYLC -NEW YORK LANGUAGE CENTER CERTIFICATE Level B2 ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ 802 Τεύχος Α.Σ.Ε.Π. 26/11.05.2021

- LanguageCert Test of English (LTE) – LanguageCert Level 1 Certificate in ESOL International (Listening, Reading) (LanguageCert Test of English B2)

Πιστοποιητικά άλλα, πλην των ανωτέρω, προκειμένου να αξιολογηθούν για την απόδειξη της γνώσης της αγγλικής γλώσσας πρέπει να συνοδεύονται από:

- (i) βεβαίωση του φορέα που το εξέδωσε, ότι τόσο ο φορέας όσο και το συγκεκριμένο πιστοποιητικό γλωσσομάθειας είναι πιστοποιημένα από την αρμόδια προς τούτο εθνική αρχή

ή

- (ii) βεβαίωση του αρμοδίου Υπουργείου ή της Πρεσβείας της χώρας στην Ελλάδα (σε περίπτωση μη υπάρξεως φορέα πιστοποίησης ή αναγνώρισης), ότι το προσκομιζόμενο πιστοποιητικό είναι αποδεκτό σε δημόσιες υπηρεσίες της οικείας χώρας ως έγκυρο αποδεικτικό γνώσης της Αγγλικής γλώσσας σε αντίστοιχο επίπεδο.

B) ΓΑΛΛΙΚΑ

Η γνώση της Γαλλικής γλώσσας (πολύ καλή Γ1/C1 και καλή B2) αποδεικνύεται, ως εξής:

(α) Πολύ καλή γνώση (Γ1/C1):

- Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου Γ1 του ν. 2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003.

- DIPLOME D' 'ETUDES SUPERIEURES (DES) (χορηγείτο μέχρι το 1996) – Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδος.

- DELF 2ND DEGRE (UNITES A5 ET A6) ή DALF C1 Γαλλικό Υπουργείο Παιδείας -CIEP.

- CERTIFICAT PRATIQUE DE LANGUE FRANCAISE SORBONNE I ή (Paris-Sorbonne C1) Paris-Sorbonne Universite.

- Certificat de competences linguistiques του Institut Superieur des Langues Vivantes (ISLV), Departement de francais, του Πανεπιστημίου της Λιέγης – Επίπεδο C1

- CERTIFICAT V.B.L.T. NIVEAU OPERATIONNEL του Πανεπιστημίου Γενεύης.

(β) Καλή γνώση (B2):

- Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου B2 του ν. 2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003.

- DELF 1ER DEGRE (UNITES A1, A2, A3, A4) ή DELF B2 Γαλλικό Υπουργείο Παιδείας -CIEP.

- CERTIFICAT DE LANGUE FRANCAISE (το οποίο χορηγείτο μέχρι το 1996) Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδος.

- CERTIFICAT DE LANGUE FRANCAISE-SORBONNE B2 Paris-Sorbonne Universite.

- Certificat de competences linguistiques του Institut Superieur des Langues Vivantes (ISLV), Departement de francais, του Πανεπιστημίου της Λιέγης – Επίπεδο B2

- CERTIFICAT V.B.L.T. NIVEAU SOCIAL του Πανεπιστημίου Γενεύης.

Σημείωση: Για τα πιστοποιητικά παλαιότερων ετών τα οποία δεν αναγράφονται στο

παρόν, απαιτείται βεβαίωση, από τον οικείο φορέα (Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών-Υπηρεσία Εξετάσεων), για το επίπεδο του πιστοποιητικού.

Γ) ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ

Η γνώση της Γερμανικής γλώσσας (πολύ καλή Γ1/C1 και καλή B2) αποδεικνύεται, ως εξής:

(α) Πολύ καλή γνώση (Γ1/C1):

- Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου Γ1 του ν. 2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ 803 Τεύχος Α.Σ.Ε.Π. 26/11.05.2021
- GOETHE – ZERTIFIKAT C1 του Ινστιτούτου Goethe.
- ZENTRALE MITTELSTUFENPRUFUNG (ZMP) (μέχρι 2007) του Ινστιτούτου Goethe.
- PRUFUNG WIRTSCHAFTSDEUTSCH (PWD) του Ινστιτούτου Goethe.
- ÖSTERREICHISCHES SPRACHDIPLOM (ÖSD) C1 OBERSTUFE DEUTSCH (μέχρι 31.12.2014). Από 1.1.2015 ÖSTERREICHISCHES SPRACHDIPLOM (ÖSD) ZERTIFIKAT C1. Από 1.1.2018 ÖSTERREICHISCHES SPRACHDIPLOM (ÖSD) ZERTIFIKAT C1 (ΕΝΟΤΗΤΑ 1: LESEN, HÖREN, SCHREIBEN, ΕΝΟΤΗΤΑ 2: SPRECHEN)
- ZERTIFIKAT V.B.L.T. SELBSTÄNDIGES LEBEN του Πανεπιστημίου Γενεύης.

(β) Καλή γνώση (B2):

- Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου B2 του ν. 2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003.
- GOETHE – ZERTIFIKAT B2 (Ενότητες: Lesen, Hören, Schreiben, Sprechen) του Ινστιτούτου Goethe.
- ZERTIFIKAT DEUTSCH FÜR DEN BERUF (ZDfB) του Ινστιτούτου Goethe.
- ÖSTERREICHISCHES SPRACHDIPLOM (ÖSD) B2 MITTELSTUFE DEUTSCH (μέχρι 31.12.2014). Από 1.1.2015 ÖSTERREICHISCHES SPRACHDIPLOM (ÖSD) ZERTIFIKAT B2. Από 1.1.2018 ÖSTERREICHISCHES SPRACHDIPLOM (ÖSD) ZERTIFIKAT B2 (ΕΝΟΤΗΤΑ 1: LESEN, HÖREN, SCHREIBEN, ΕΝΟΤΗΤΑ 2: SPRECHEN)
- ZERTIFIKAT V.B.L.T. SOZIALES LEBEN του Πανεπιστημίου Γενεύης.

Δ) ΙΤΑΛΙΚΑ

Η γνώση της Ιταλικής γλώσσας (άριστη Γ2/C2, πολύ καλή Γ1/C1 και καλή B2) αποδεικνύεται, ως εξής:

(α) Πολύ καλή γνώση (Γ1/C1):

- Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου Γ1 του ν. 2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003.
- DIPLOMA DI LINGUA ITALIANA (του Ιταλικού Μορφωτικού Ινστιτούτου Αθήνας έως τον Ιούνιο 2014) • DIPLOMA AVANZATO DI LINGUA ITALIANA
- CERTIFICATO DI CONOSCENZA DELLA LINGUA ITALIANA LIVELLO 4 (CELI 4) του Πανεπιστημίου της Περούτζια.
- CERTIFICATO V.B.L.T. LIVELLO OPERATIVO του Πανεπιστημίου Γενεύης.
- Πιστοποίηση P.L.I.D.A. C1 ή P.L.I.D.A. C (έως το 2003).

(β) Καλή γνώση (B2):

- Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου B2 του ν. 2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003.
  - CERTIFICATO DI CONOSCENZA DELLA LINGUA ITALIANA LIVELLO 3 (CELI 3) του Πανεπιστημίου της Περούτζια.
  - DIPLOMA DI LINGUA ITALIANA.
  - CERTIFICATO V.B.L.T. LIVELLO SOCIALE του Πανεπιστημίου Γενεύης.
  - Πιστοποίηση P.L.I.D.A. B2 ή P.L.I.D.A. B (έως το 2003).
- Σημείωση: Για τα πιστοποιητικά παλαιότερων ετών που έχουν χορηγηθεί από το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο (Αθήνας και Θεσσαλονίκης) και δεν αναγράφονται στο παρόν, απαιτείται βεβαίωση, από τον οικείο φορέα (Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο Αθηνών-Υπηρεσία Εξετάσεων), για το επίπεδο του πιστοποιητικού.
- Όλοι οι τίτλοι σπουδών ξένης γλώσσας πρέπει να συνοδεύονται από φωτοτυπία της επίσημης μετάφρασής τους στην ελληνική γλώσσα.

Επίσης:

- α) Δεν απαιτείται η απόδειξη της γνώσης της ξένης γλώσσας εάν οι επικαλούμενοι τίτλοι σπουδών έχουν αποκτηθεί στο εξωτερικό, όπου τα μαθήματα διδάσκονται στην ίδια γλώσσα.
- β) Είναι αυτονόητο ότι τίτλοι σπουδών γνώσης ξένης γλώσσας υπερκείμενου επιπέδου αποδεικνύουν και τη γνώση κατώτερου (ζητούμενου) επιπέδου της ξένης γλώσσας.
- γ) Η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας δεν αποδεικνύει τη γνώση ξένης γλώσσας (Π.Δ. 347/2003). Οι υποψήφιοι που είναι κάτοχοι της σχετικής άδειας πρέπει να προσκομίσουν φωτοαντίγραφο και ακριβή μετάφραση του τίτλου σπουδών βάσει του οποίου εκδόθηκε η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας.